

Hariduses uus palgakorraldus

Uuest aastast on haridussüsteemis uus palgakorraldus. Mida põhimõtteliselt uut see sisaldab?

Põhimõtteliselt uusi momente on üsna mitu. Kõigepealt see, et kogu haridussüsteemis, alates koolieelsete lasteasutuste ja lõpetades kutseharidust andvate kolledžitega, on töötasustamine viidud ühesugustele alustele.

Teiseks on õpetajate palgad senisest enam diferentseeritud. Uus juhend sisaldab endas õpetaja kvalifikatsioonist ja haridusest sõltuvalt 10 palgajärku ning staažist sõltuvalt 6 järku. See annab senisest suuremad võimalused töötasude varieerimiseks.

Kolmandaks põhiliseks erinevuseks on see, et õpetajate normkoormused on aineti ja kooliastmeti erinevad. Kõige kallim tund on keskkooli emakeele õpetajal, kõige odavam algklasside õpetajal.

Oluliselt on muutunud ka pedagoogilise staaži arvutamise kord. Mainimist väärib veel see, et lasteaiakasvatavate normkoormust on oluliselt vähendatud (36 tunnilt 30-le) ja nende töötasu on vähendatud normkoormuse piires oluliselt tõstetud.

Kui palju siis palgad on sisuliselt suurenenud?

See sõltub konkreetsest isikust, kuid üldiselt võib öelda, et eelmise palgajuhendiga võrreldes on lasteaednike töötasu tõusnud 2,5 korda, samuti kooliuhetidel; õpetajate töötasu 1,7 korda.

Kas nüüd võivad õpetajad oma palgaga rahul olla?

Arvan, et veel kaugelgi mitte. Siin on mitu põhjust.

Esiteks — üldiselt tõi uus palgajuhend kaasa normkoormuse tõusu. See aga tähendab, et väiksemates maakoolides

(nagu meil näiteks Palade, Emmaste, Lauka) ei saa õpetaja oma erialal normkoormust kätte. Kõrvalerialadel õpetades saab ta aga töötasu madalama kvalifikatsiooni järgi.

Teiseks: palgatõus on pealt näha üsna suur, kuid kui arvestada baasi, millelt see toimus, ei ole lõpptulemus sugugi nii hiilgav.

Kolmandaks: inflatsioonitempo on paraku suurem, kui palgatõus. Ja veel: õpetajate keskmine töötasu normaalkoormuse juures (340 rbl.) on endiselt madalam maakonna keskmisest (ligi 400 rbl.).

Mis saab edasi?

Edaspidi tuleb uus atesteerimine. Uut on siin niipalju, et nüüd hakkab see toimuma õpetaja enda avalduse põhjal ja on üsna vabatahtlik. Seda peaks stimuleerima vaid palgatõus üleminekul madalamalt astmelt kõrgemale.

Millal tuleb atesteerimine ja kes seda teeb?

Atesteerimine algab siis, kui ministeerium on valmis saanud uue atesteerimisjuhendi. Lubati üsna ruttu teha. Atesteerib see õppeasutus, kus õpetaja töötab.

Erandeid on siin kaks. Vanemõpetaja kvalifikatsiooni annab Eesti Vabariigi Haridusministeerium.

Kui töötaja kvalifikatsioon ei vasta formaalsete näitajate poolest kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele, ent õpetajal on silmapaistvaid pedagoogilisi saavutusi, võib kvalifikatsiooni järgu anda hariduskoondis.

Mis siis, kui õpetaja ei vasta nõutavatele tingimustele?

Sellisel juhul sõlmitakse tölevõtmisel tähtajaline leping, kus märgitakse kvalifikatsiooni tõstmiseks vajalik aeg. Kui töötaja ei ole lepingus märgitud tähtajaks oma kvalifikatsiooni tõstnud, on haridusasutuse juhil õigus tööleping katkestada.

Kas võib olla kindel, et kogu see palgatõus ka välja makstakse? Kas raha jätkub? Eelar-

ved kinnitati ju enne palgatõusu.

Makstakse küll, 10 protsenti vajalikust summast eraldati vabariigi eelarvest juba möödunud aasta lõpul, ülejäänud eraldatakse tänavu. Nii et hariduse osa maakonna eelarves kasvab, aga mitte teiste valdkondade, vaid vabariigi eelarvest.

Kas uus palgajuhend kehtib ka ametkondlikes lasteasutustes?

Kehtib kõigis neis haridusasutustes, mis saavad oma palga riigieelarvest. Hiiumaal kuuluvad nende hulka kõik hariduskoondise või valla halduses olevad haridusasutused, samuti metsamajandi lastepäevakodu. Kolhooside lasteaedades on need vaid soovituslikud.

Kelle poole pöörduda, kui tekib veel küsimusi?

Sellisel juhul palun pöörduda maakonna haridusnõuniku poole telefonil 9 13 60 või tulla maakonna hariduskoondisse.

Ivo EESMAA,
maakonna haridusnõunik